

บทที่ 6

การสรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่องการเชื่อมโยงเนื้อหา “นวนิยาย” ในสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อละครโทรทัศน์ ได้ทำการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ว่า เพื่อศึกษาวิเคราะห์ลักษณะการเชื่อมโยงเนื้อหา ระหว่างนวนิยายและละครโทรทัศน์ไทยในเรื่องทรายสีเพลิงและยามเมื่อลมพัดหวน และเพื่อศึกษา และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเชื่อมโยง เปลี่ยนแปลง คัดแปลงเนื้อหา ระหว่างสื่อนวนิยายและสื่อ ละครโทรทัศน์ไทย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งอาศัยแนวคิดต่างๆ มาเป็นแนวทางในการศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบการเชื่อมโยงเนื้อหา “นวนิยาย” ระหว่างสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อละครโทรทัศน์ โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีต่างๆ เช่น แนวคิดเรื่ององค์ประกอบนวนิยาย แนวคิดเรื่ององค์ประกอบ ละครโทรทัศน์ แนวคิดเรื่องการผลิตรายการโทรทัศน์ ทฤษฎีการวิเคราะห์รายการโดยใช้การ วิเคราะห์สูตร การวิเคราะห์การเล่าเรื่อง การวิเคราะห์การเชื่อมโยงเนื้อหา การวิเคราะห์ Convention/ Invention และแนวคิดเรื่องการคัดแปลงนวนิยายสู่ละครโทรทัศน์

จากผลการศึกษาวิจัยที่ได้จากการวิเคราะห์สามารถสรุปผลเป็นประเด็นได้ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. จากการศึกษาวิเคราะห์ลักษณะการเชื่อมโยงเนื้อหา ระหว่างนวนิยายและละคร โทรทัศน์ไทยในเรื่องทรายสีเพลิงและยามเมื่อลมพัดหวนพบว่ามี การเชื่อมโยงเนื้อหา ระหว่าง นวนิยายและละคร โทรทัศน์ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 การสร้างแนวคิดและภาพ

เนื่องจากนวนิยายเป็นสื่อที่ใช้ภาษาในการสื่อสาร ผู้อ่านสามารถเข้าใจและ จินตนาการได้จากการบรรยายและพรรณนาโวหาร เมื่อนำมาแสดงเป็นละครโทรทัศน์ การใช้ภาษา บรรยายดังกล่าว ต้องเปลี่ยนมาเป็นการแสดงด้วยภาพและเสียงแทน ซึ่งสามารถพบได้ดังต่อไปนี้

- การแสดงความรู้สึกเกลียดชัง
- การแสดงความรู้สึกคาดหวังและความผิดหวัง
- การแสดงความรู้สึกหวาดระแวงและไม่มั่นใจในสถานภาพ

1.2 การเล่าเรื่อง

โดยทั่วไปการเล่าเรื่องยังคงยึดมาตรฐานการเล่าเรื่องโดยใช้รูปแบบการเล่าเรื่อง 5 ขั้นตอนได้แก่ การเริ่มเรื่อง การพัฒนาเหตุการณ์ ขึ้นภาวะวิกฤต ขึ้นภาวะคลี่คลาย และการยุติเรื่องราว แต่เนื่องจากรูปแบบของสื่อนวนิยายและสื่อละครโทรทัศน์ที่ต่างกันทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังต่อไปนี้

- การนำเสนอขั้นตอนการเล่าเรื่อง
- การตัดแปลงตอนจบ
- การตัดแปลงขนาดความยาว

1.3 ตัวละครและการสร้างตัวละคร

ตัวละครเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งทั้งในนวนิยายและละครโทรทัศน์ เพราะเป็นผู้นำเสนอเนื้อหา เรื่องราวของเรื่องเป็นหลัก โดยทำการวิจัยใน 3 ส่วนดังต่อไปนี้

- องค์ประกอบของตัวละคร
- การศึกษคุณสมบัตินี้ของตัวละคร
- การสร้างภูมิหลังของตัวละคร

1.4 รูปแบบโครงสร้างของนวนิยายและละครโทรทัศน์

การนำนวนิยายไปผลิตเป็นละครโทรทัศน์ต้องอาศัยองค์ประกอบหลายด้าน สิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในการดัดแปลงสื่อคือขนาดและประเภท (Genre) ของนวนิยายหรือละครโทรทัศน์

- การตีความการนำเสนอเนื้อหาของนวนิยาย
- การเปลี่ยนจากวรรณศิลป์เป็นทัศนศิลป์
- การเกิด Invention/Convention

การเชื่อมโยงเนื้อหาระหว่างนวนิยายและละครโทรทัศน์สามารถแบ่งรูปแบบเป็นการเชื่อมโยงได้ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะร่วมของสื่อนวนิยายและละครโทรทัศน์ (Convention/Repetition)

ลักษณะร่วมที่สามารถพบได้ชัดเจนคือรูปแบบของการเล่าเรื่อง (Narration) แต่อาจมีความแตกต่างอยู่บางในเรื่องการให้ความสำคัญกับตรรกะของการเล่าเรื่อง ระหว่างนวนิยายและละครโทรทัศน์

2. ลักษณะต่างระหว่างสื่อนวนิยายและสื่อละครโทรทัศน์ (Invention/Variation)

-การสร้างแนวคิดและการใช้ภาพ (Conceptualization and Visualization)

เนื่องนวนิยายสื่อสารด้วยภาษาได้ในทุกรายละเอียด ผู้อ่านจึงสามารถเข้าใจเนื้อหาของเรื่องได้ เมื่อนำมาเป็นละครโทรทัศน์ การนำเสนอภาพและเสียง เพื่อการแสดงความรู้สึกนึกคิด พฤติกรรม ของตัวละครให้เห็นชัดเจน

-การนำเสนอเนื้อหา

สิ่งที่พบได้ในการวิจัยครั้งนี้คือ รูปแบบความสำเร็จจะพบในละครโทรทัศน์มากกว่าในนวนิยาย

-การตีความ

ในบางครั้งการตีความระหว่างผู้ส่งสารปฐมภูมิและทุติยภูมิอาจจะไม่ได้นำเสนอ "สาร" เดียวกันก็ได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับการตีความของผู้ส่งสาร

-รูปแบบของสื่อ

นวนิยายที่มีขนาดความยาวและมีรายละเอียดของเรื่องมากสามารถหยิบจับมาผลิตเป็นละครโทรทัศน์ได้ง่ายกว่านวนิยายที่มีขนาดสั้นและโครงเรื่องน้อย เมื่อนำมาผลิตเป็นละครโทรทัศน์ จะต้องดัดแปลงให้เหมาะสมกับความยาวของละครโทรทัศน์ที่จะนำมาออกอากาศ

ปัจจัยที่มีผลต่อการเชื่อมโยงเนื้อหาระหว่างนวนิยายและสื่อละครโทรทัศน์

1. ธรรมชาติของสื่อ (Nature of Media)

สื่อนวนิยายเป็นสื่อที่สื่อสารด้วยวจนภาษาเพียงอย่างเดียว (Verbal Language) ปกติละครโทรทัศน์มีทั้งวจนภาษาและอวจนภาษา (Non-Verbal Language)

2. ระบบการสร้างดารา (Stardom)

ในการนำมานวนิยายมาผลิตละครโทรทัศน์ ต้องมีการคัดเลือกนักแสดง ซึ่งนอกเหนือจากความสามารถและความเหมาะสมของผู้แสดงแล้ว ความนิยมของผู้แสดงและภาพลักษณ์ก็เป็นองค์ประกอบสำคัญสำหรับการคัดเลือกผู้แสดงในละครแต่ละเรื่อง

3. ความแตกต่างของประเภทรายการ (Genre)

Genre ของนวนิยายและละครโทรทัศน์จะมีความเหมาะสมในการนำเสนอของตนเอง นวนิยายที่มีความสมจริง (Realistic) สูงเมื่อนำมาผลิตเป็นละครโทรทัศน์ก็ควรจะนำเสนอเนื้อหาที่มีสาระตามรูปแบบของ Genre ในนวนิยาย

ประเด็นอภิปราย

จากผลการวิจัยดังกล่าว เราจะเห็นได้ว่า การเชื่อมโยงเนื้อหาส่วนใหญ่ในสังคมไทยจะเป็น การเชื่อมโยงเนื้อหาโดยยึดหลักการเล่าเรื่องเป็นแบบ Convention แต่การนำเสนอ การตีความ อาจ นำเสนอเป็น Invention ใหม่ ๆ ได้ ส่วนใหญ่ Text ต้นฉบับจะเป็น Text นวนิยาย จากนั้นจึงเกิด การผลิตในรูปแบบอื่น เช่น ละครโทรทัศน์ ภาพยนตร์เป็นต้น ดังนั้นการเชื่อมโยงเนื้อหาเป็นการ เชื่อมโยงแบบแนวนอน (Horizontal) เพราะมีเป็นการเชื่อมโยงเนื้อหาเดียวกันที่ปรากฏในสื่อระนาบ เดียวกัน และเป็นแบบจิตสำนึก (Consciously) เพราะเป็นการเชื่อมโยงเนื้อหาที่สามารถโยงไปหา เนื้อหาหนึ่งให้ได้ในลักษณะที่เนื้อหาทั้งสองเนื้อหาเป็นเรื่องเดียวกัน

นอกจากนี้ เราจะพบว่า ในการเชื่อมโยงเนื้อหา “นวนิยาย” ระหว่างสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อละคร โทรทัศน์ ก็ไม่สามารถจะเป็นปรากฏการณ์สื่อสองทางให้แก่กันและกันเสมอไป เพราะเมื่อนำเนื้อ หา (Text) ไปผลิตในระดับทุติยภูมิ เนื้อหาในทุติยภูมิไม่สามารถนำเสนอ “สาร” ที่ได้ระบุในเนื้อหา ระดับปฐมภูมิไว้ได้ เพราะผู้เสนอเนื้อหาในระดับทุติยภูมิคือผู้ผลิตละคร โทรทัศน์ตีความ “สาร” ต่างไป จากผู้เสนอเนื้อหาในระดับปฐมภูมิคือผู้ประพันธ์นวนิยายได้

ปัจจุบันมีแนวโน้มใหม่ๆ เกิดขึ้น เช่นการนำเรื่องในรูปแบบของภาพยนตร์กลับมาผลิตเป็น ละครโทรทัศน์ใหม่ โดยมีเนื้อเรื่องแบบเดิม เช่นละครโทรทัศน์เรื่องฉลุย หรือดัดแปลงใหม่ให้เข้า กับยุคสมัยมากขึ้น เช่น ละครเรื่องวัยระเริงที่เปลี่ยนเนื้อหาให้ทันสมัยมากกว่าเดิม (อ้างถึงสัมภาษณ์ คุณสมสุข กัลย์จาฤก)

ข้อเสนอแนะ

1. สำหรับผู้สนใจการศึกษาเรื่องการเชื่อมโยงเนื้อหานวนิยายและละครโทรทัศน์สามารถ ทำการศึกษาวิเคราะห์ โดยพิจารณาถึงปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อการเชื่อมโยงเนื้อหาดังกล่าว เช่น ช่องทางของสื่อ ความพึงพอใจของผู้รับสาร และการเชื่อมโยงเนื้อหาของสารกับ สื่ออื่นๆ อีก เช่น สื่อบทละครโทรทัศน์ในหนังสือพิมพ์ วารสาร รวมถึงย่อของละคร โทรทัศน์เป็นต้น
2. ผู้ที่สนใจอาจจะศึกษากลยุทธ์ในการเชื่อมโยงเนื้อหาสื่อในอุตสาหกรรมประเภทต่างๆ และการผลิตซ้ำ (Reproduction) ของสื่อ